

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **W.**, nar. X. mestská časť C., štátny príslušník Afganistanu, naposledy v zahraničí bytom: U., t. č. ÚPZC S., zastúpený Advokátskou kanceláriou Š., so sídlom M., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, so sídlom Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-493-21/PO-Ž-2010 zo dňa 12.1.2011, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/3/2011-54 zo dňa 6. apríla 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/3/2011-54 zo dňa 6. apríla 2011 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

I.**Predmet veci**

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-493-21/PO-Ž-2010 zo dňa 12.1.2011, ktorým odporca navrhovateľovi podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil azyl a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 neposkytol doplnkovú ochranu. O trovách rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

Krajský súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že skutočnosti uvádzané navrhovateľom v priebehu celého azylového konania sa aj podľa krajského súdu javia ako neopodstatnené z hľadiska bezprostredného ohrozenia navrhovateľa pri zotrvaní v krajine pôvodu a nasvedčujú iným pohnútkam navrhovateľa v žiadosti o udelenie azylu na území SR, než aké sú dôvody na udelenie azylu podľa Ženevského dohovoru a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8 alebo § 10 zákona o azyle.

Krajský súd poukázal na skutočnosť, že prenasledovanie musí v zmysle ustanovenia § 2 písm. d/ zákona o azyle spĺňať podmienku závažnosti a opakovanosti, čo sa v prípade navrhovateľom tvrdených problémov s neznámymi mužmi v Afganistane nepotvrdilo. Ak aj mal navrhovateľ subjektívne obavy, najmä vo vzťahu k údajným obavám o svoj život v súvislosti s prenasledovaním neznámymi mužmi, ani odporca, ba dokonca ani súd nemôžu tieto ničím nepreukázané subjektívne obavy a problémy navrhovateľa považovať za obavy, naplňajúce vzhľadom na ich charakter, stránku objektívnosti.

Navrhovateľom tvrdené problémy s neznámymi mužmi v danom prípade nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, o to viac, že sám navrhovateľ uviedol, že po presťahovaní do mestskej časti Khauk v Kábule už žiadne problémy nemal.

Nad rámec uvedeného krajský súd poukázal na to, že za prenasledovanie v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenia života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom problémy so súkromnými osobami

nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém v krajine pôvodu dáva občanom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi. Táto skutočnosť nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená a preto i za predpokladu, že by navrhovateľove tvrdenia ohľadom prenasledovania zo strany neznámych mužov boli pravdivé, neboli námietky navrhovateľova dôvodné, pretože navrhovateľ nepreukázal, že by verejná moc v krajine pôvodu ako celok odoprela poskytnúť ochranu pred prípadnými útokmi zo strany neznámych mužov.

K námietke nedostatočného zistenia skutkového stavu, nedostatočného vypočúvania navrhovateľa a následných pochybení pri spisovaní dotazníka krajský súd uviedol, že po dôkladnom preskúmaní celého konania pred odporcom zistil, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a navrhovateľa dostatočne vypočul ku všetkým jeho dôvodom žiadosti o udelenie azylu. S odkazom na navrhovateľom udávané pochybenia pri spisovaní dotazníka, krajský súd upriamil pozornosť na skutočnosť, že navrhovateľ bol vypočutý za prítomnosti tlmočníka, kladeným otázkam ako i tlmočníkovi v plnej miere rozumel, čo dosvedčil i prehlásením v závere vykonaného vstupného pohovoru a potvrdil vlastnoručným podpisom. Navrhovateľ navyše súhlasil s ukončením pohovoru a žiadne dodatočné informácie na záver vykonaného pohovoru ani po jeho vyzvaní uviesť nežiadal.

Krajský súd uviedol, že vzhľadom na uvedené sa v plnej miere stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR a rozhodnutie odporcu o neudelení azylu ako zákonné potvrdil.

Podľa krajského súdu odporca postupoval správne, ak po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre poskytnutie doplnkovej ochrany podľa § 13a zákona o azyle, pretože nepovažoval navrhovateľove dôvody za dôvody, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle. Krajský súd preto dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu v napadnutej časti, ktorou odporca navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu je správne a zákonné.

K rozhodnutiam odporcu, ktoré doložila zástupkyňa navrhovateľa až na nariadenom pojednávaní, krajský súd uviedol, že súd preskúmava pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe povolenej voľnej úvahy iba to, čo, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk

ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia, preskúmava úvahu správneho orgánu len v tom smere, či je v súlade s pravidlami logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom.

Bez ohľadu na uvedené, krajský súd zdôraznil, že v napadnutom rozhodnutí sa odporca zaoberal žiadosťou navrhovateľa individuálne a to s prihliadnutím na konkrétnu oblasť, v ktorej navrhovateľ žil pred opustením krajiny pôvodu, a to konkrétne mesto Kábul.

II.

Stručné zhrnutie argumentácie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho zástupcu odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Navrhovateľ namietal, že krajský súd na viacerých miestach v napadnutom rozsudku uvádzal, že súd pri rozhodnutí správneho orgánu preskúmava iba to, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom a posudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia. Zdôraznil, že ak by sa zákonnosť rozhodnutia posudzovala iba v závislosti od dodržania procesných postupov, žiadatelia o azyl by nemali žiadnu šancu zvrátiť negatívne rozhodnutie, aj keby vychádzalo z nesprávne zisteného stavu veci. Čo sa týka vybočenia z medzí správnej úvahy – odporca by z týchto medzí mohol vybočiť iba vtedy, ak by sa otázkou azylu alebo doplnkovej ochrany vôbec nezaoberal.

Navrhovateľ poukázal na to, že zákonnosťou rozhodnutia sa rozumie nielen vydanie rozhodnutia v súlade s procesným postupom, ale aj zhoda so zákonmi a inými právnymi predpismi, ktoré je potrebné na jednotlivé prípady aplikovať.

Navrhovateľ namietal, že krajský súd skonštatoval, že navrhovateľ svoje obavy nepreukázal, pritom v rozhodnutí odporcu ani v rozsudku krajského súdu tvrdenia navrhovateľa neboli vyvrátené. Navyše navrhovateľ nemá povinnosť špecifikovať dôvody svojej žiadosti doslovne v súlade so zákonom o azyle. Jeho povinnosťou je špecifikovať dôvody svojich obáv

a je na odporcovi skúmať, či napĺňajú niektorý zo zákonom stanovených dôvodov. Navrhovateľov otec bol členom rady starších v Kábule a bol zavraždený. Bezprostredne potom sa neznámi ľudia vyhrážali aj zavraždením navrhovateľa. Medzi vraždou otca navrhovateľa a vyhrážkami voči osobe navrhovateľa je s najväčšou pravdepodobnosťou súvislosť, pričom vzhľadom na postavenie otca navrhovateľa ide o politickú motiváciu týchto vyhrážok. To, že navrhovateľ sám nebol politicky činný, na tejto skutočnosti nič nemení.

Podľa navrhovateľa, konštatovanie súdu, že prenasledovanie súkromnými osobami nie dôvodom na poskytnutie azylu v danom prípade nie je na mieste. Uviedol, že ani on sám nevie, kto presne ho chcel zavraždiť, nie je preto zrejmé, ako súd dospel k tomu, že sa jednalo o súkromné osoby.

Navrhovateľ napokon namietal, že súd neprihliadol na iné rozhodnutia vydané odporcom v tom istom období s odôvodnením, že môže posudzovať iba zákonnosť rozhodnutia vo vzťahu k dodržaniu procesného postupu a zákonnému rámcu voľnej úvahy, pretože predložené rozhodnutia odporcu svedčia o nekonštantnosti jeho rozhodovania a rovnako o nedostatočnom skúmaní skutočného stavu veci, nakoľko nie je podľa jeho názoru možné na základe relevantných správ o krajine pôvodu raz rozhodnúť o tom, že situácia v krajine je nebezpečná a následne, že je bezpečná.

Už takáto nezrovnalosť nasvedčuje o pochybení pri skúmaní prípadu navrhovateľa a porušení povinnosti odporcu úplne zistiť skutočný stav veci. Podľa navrhovateľa, krajský súd mal na túto okolnosť prípadu prihliadnúť.

Ak sa súd pri preskúmaní veci obmedzil iba na skúmanie dodržania procesného postupu a vybočenie z rámca voľnej úvahy odporcom a bez ďalšieho vysvetlenia odkázal na odôvodnenie rozhodnutia odporcu, hrubým spôsobom zasiahol do práv navrhovateľa.

Na základe uvedených skutočností navrhovateľ žiadal rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Odporca vyjadril presvedčenie, že krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku a postup odporcu v celom rozsahu považoval za správny. Súd sa stotožnil s názorom odporcu, že navrhovateľovi sa počas celého azylového konania nepodarilo hodnoverným spôsobom preukázať opodstatnenú obavu z perzekúcie v jeho domovskej krajine. Odporca pripomenul, že proti navrhovateľovi nebolo vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý ani zadržaný a nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi v krajine pôvodu, nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Z dôvodov, ktoré opísal, podľa odporcu vyplýva, že nespĺnil žiadnu z podmienok na udelenie azylu resp. poskytnutia doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. augusta 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu, ktorým nebol navrhovateľovi udelený azyl na území SR a nebola mu poskytnutá doplnková ochrana, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku a z taktó vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu („Správa o krajine – Prax v oblasti dodržiavania ľudských práv, vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu zo dňa 11.3.2010, z databázy MÚ MV SR č. p.: MU-ODZS-21-17/2010 zo dňa 29.7.2010, Správa Európskej komisie - EROASIL workshop zo dňa 10.12.2009, článok z denníka SME „Počet bombových útokov v Afganistane klesol o polovicu“ z 29.11.2010 a iných verejne dostupných zdrojov), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a o poskytnutie doplnkovej ochrany.

Ako vyplynulo dotazníka žiadateľa o udelenie azylu zo dňa 16.9.2010, navrhovateľ o azyl požiadal z dôvodu, že sa obával o svoj život. Uviedol, že jeho otec bol dobrý človek a rád pomáhal ľuďom. Veľakrát sa na neho obrátili ako na člena Rady starších v Kábule. Otec mu často hovoril, že má opustiť Afganistan a on nechápal prečo. Až raz, keď sa vracal zo školy (koncom roka 2008), videl pred ich domom veľa ľudí a taktiež policajtov. Keď vošiel do domu, našiel otca ležať na zemi mŕtveho. Následne polícia vyšetrovala smrť otca, ale do jeho odchodu z krajiny, ešte neukončila vyšetrovanie. Na niekoľko dní (2-3) odišiel k svojmu strýkovi. Koncom roka 2009 prišli k jeho strýkovi neznámi ľudia a pohrozili mu, že ho má zavolať. Strýko im povedal, že tam nebýva, že nemá o ňom žiadne informácie a oni na to odišli. Nepovedali ani strýkovi, z akého dôvodu

ho hľadajú. Strýko sa zľakol a a hneď na druhý deň ho poslal k svojmu kamarátovi A., ktorý tiež býval v Kábule, v mestskej časti Khauk. U A. ho nikto nehľadal. Poslúchol strýka a na jeho radu začali spoločne vybavovať vycestovanie.

Počas vstupného pohovoru na otázku ako vysvetlí rozdiel v dôvode, pre ktorý opustil krajinu pôvodu, keď pred pracovníkmi OCP PZ Stropkov uviedol, že vycestoval pre ekonomické problémy, navrhovateľ odpovedal, že mu to poradil prevádzkač, ale nie je to pravda, on mal v Afganistane problémy, o ktorých hovorí a počas pobytu v S. prišiel na to, že musí hovoriť pravdu a nesmie poslúchať prevádzkača.

Na otázku, čoho sa obáva v prípade návratu do krajiny pôvodu, odpovedal, že sa obáva o svoj život, v Afganistane by bol jeho život v ohrození.

Na Slovensku by chcel študovať a vzdelávať sa.

Na otázku, či dobre rozumel tlmočníkovi a otázkam, ktoré mu boli kladené, odpovedal, že tlmočníkovi dobre rozumel a otázky pochopil. Napokon uviedol, že prítomnosť tlmočníka alebo iných osôb nebola prekážkou pre jeho výpoveď. S ukončením pohovoru vyjadril súhlas.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca svoje rozhodnutie o neudelení azylu odôvodnil tým, že navrhovateľ síce založil svoju žiadosť na ohrození vlastnej bezpečnosti neznámymi ľuďmi, avšak v rámci výpovede neuviedol žiadne indície, ktoré by svedčili o reálnom ohrození jeho bezpečnosti, či porušení základných ľudských práv. Tak ako v zápisnici navrhovateľ uviedol, dôvody, pre ktoré sa o neho zaujímali cudzí ľudia, nepoznal. Preto sa riadil výlučne pokynmi strýka, s cieľom zamedziť kontaktu s neznámymi ľuďmi. Toto sa mu skutočne podarilo presídlením do mestskej časti Khauk, kde už do kontaktu s neznámymi ľuďmi neprišiel a jeden rok tam žil bez akýchkoľvek problémov.

Z uvedeného je podľa odporcu zrejmé, že tam mohol aj naďalej zotrvať a teda nemal dôvod na odchod z krajiny pôvodu.

Odporca v rozhodnutí uviedol, že po dôslednej analýze a komplexnom vyhodnotení dôvodov navrhovateľa dospel k záveru, že vzhľadom na nestabilnú bezpečnostnú situáciu v Afganistane, jeho bezpečnosť neznámymi ľuďmi síce mohla byť určitou mierou ohrozená, avšak toto možné ohrozenie bolo výlučne osobného a lokálneho, bližšie nešpecifikovaného charakteru, bez akýchkoľvek známk perzekúcie v zmysle Ženevského dohovoru a zákona o azyle.

Podľa odporcu na tomto mieste je potrebné rozlíšiť subjektívne a objektívne prvky odôvodnenosti obavy z možného prenasledovania. Subjektívne sa týkajú strachu jednotlivca z vážnej ujmy v prípade návratu do krajiny pôvodu, avšak pre posúdenie možnosti udelenia azylu sú podstatné objektívne prvky, teda reálna hrozba prenasledovania. Odporca zdôraznil, že navrhovateľ sám uviedol, že nemal problémy s oficiálnymi orgánmi krajiny ani bezpečnostnými a represívnymi zložkami štátu, svedčí o tom aj skutočnosť, že krajinu pôvodu opustil legálne na svoj cestovný doklad. Podľa tvrdenia navrhovateľa, polícia prešetrovala smrť jeho otca, z čoho možno jednoznačne usúdiť, že objektívne nečelil žiadnemu prenasledovaniu zo strany štátu. Odporca poukázal na to, že ak by chcel navrhovateľ svoju žiadosť zakladať na objektívnych prvkoch prenasledovania, musel by preukázať neprimerané konanie voči jeho osobe v súvislosti s politickým presvedčením, rasou, náboženstvom, národnosťou, či sociálnou skupinou, tak ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951. Vzhľadom k tomu, že toto v priebehu konania v rámci výpovede navrhovateľa nebolo preukázané, prenasledovanie v jeho prípade bolo vylúčené.

Odporca rozhodnutie o neposkytnutí doplnkovej ochrany zdôvodnil tým, že ako vyplýva z výpovede menovaného, nikdy nebolo proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý a nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi, nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. K uvedenému odporca dodal, že v priebehu konania v rámci výpovede navrhovateľa neboli zistené žiadne indicie, ktoré by svedčili o tom, že by vojnovým konfliktom mohol byť špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho osobnej situácii. Na základe uvedenej skutočnosti odporca konštatoval, že nie je reálny predpoklad, že by v dôsledku vojnového konfliktu bol bezprostredne ohrozený jeho život. Po zohľadnení všetkých foriem vážneho bezprávia dospel odporca k záveru, že v prípade navrhovateľa neboli

zistené žiadne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, tak, ako to vyplýva zo zákona preto mu doplnkovú ochranu neposkytol.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu či poskytnutie doplnkovej ochrany žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Podstatnou argumentáciou odvolacích námietok navrhovateľa bolo, že navrhovateľ sa neuspokojil s tým, že krajský súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporcu sa obmedzil iba na posúdenie, či rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom a v tejto súvislosti posudzoval len účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Odvolací súd na tomto mieste považuje za dôležité zdôrazniť, že takýto prieskum prichádza do úvahy len pri posudzovaní správnej úvahy správneho orgánu. Z rozhodnutia krajského súdu však nevyplýva, že sa obmedzil len na posúdenie správnosti dodržania procesných postupov správneho orgánu ako tvrdí navrhovateľ, ale že posudzoval zákonnosť napadnutého rozhodnutia a to v rozsahu navrhovateľom uplatnených námietok v opravnom prostriedku.

Z rozsudku krajského súdu je zrejmé, že sa zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa (týkajúcimi sa nedostatočne zisteného stavu veci, nedostatočného výsluchu navrhovateľa a pochybení pri spisovaní dotazníka so žiadateľom o azyl).

Uvedené námietky vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné a s poukazom na zistený skutkový stav, ktorý považoval za dostatočne zistený, dospel k zhodnému záveru ako odporca, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre udelenie azylu. Krajský súd konštatoval, že rozhodnutie odporcu o neudelení azylu považoval za vecne správne.

Odvolačný súd považuje za dôležité zdôrazniť, že úlohou krajského súdu nebolo posudzovať vecnú správnosť, ale zákonnosť napadnutého rozhodnutia v rozsahu námietok uplatnených navrhovateľom. Uvedené formulačné pochybenie súdu však nemalo vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, pretože odvolací súd preskúmava vecnú správnosť rozsudku v rozsahu odvolacích námietok navrhovateľa pričom v rámci odvolacieho konania skúma aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Vzhľadom k tomu, že námietky navrhovateľa uplatnené v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu neboli spôsobilé spochybniť zákonnosť uvedeného rozhodnutia a odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako správny orgán, že navrhovateľ nespĺnil zákonné podmienky pre udelenie azylu, predmetné vyhodnotenie krajským súdom, (že odporca rozhodol vecne správne), považoval za formulačné pochybenie, ktoré nemalo vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Odvolačný súd nemal pochybnosti o tom, že krajský súd posudzoval zákonnosť rozhodnutia odporcu nielen z hľadiska toho, či bolo vydané v súlade s procesným postupom, ale aj zákonom o azyle a Ženevským dohovorom z roku 1951.

Odvolaací súd dospel k záveru, že odporca vo veci vykonal náležité dokazovanie, ktoré vyústilo v správny záver o tom, že neboli splnené podmienky pre udelenie azylu ani dané predpoklady pre udelenie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky.

Odvolačiu námietku navrhovateľa, že odporca vec nesprávne právne posúdil, keď neprihliadol na skutočnosť, že medzi vraždou otca navrhovateľa a vyhrážkami voči osobe navrhovateľa je s najväčšou pravdepodobnosťou súvislosť, pričom vzhľadom na postavenie otca navrhovateľa ide o politickú motiváciu týchto vyhrážok a že nie je o zrejme, ako odporca, resp. súd dospeli k záveru, že sa jednalo o súkromné osoby, považoval odvolaací súd za nedôvodnú.

Pokiaľ totiž navrhovateľ nevedel sám hodnoverne nielen preukázať, dokonca ani netvrdil, že sa jedná o iné, než súkromné osoby, keďže ich označil ako „neznáme osoby“, nemohol odporcovi vyčítať, že ich neidentifikoval resp. neoznačil inak ako súkromné osoby. Totožnosť osôb, ktoré otca navrhovateľa zavraždili a ktoré navrhovateľa po vražde otca hľadali ani sám navrhovateľ nevedel s určitosťou spojiť a pre záver odporcu, že sa jednalo o tie isté osoby, nepostačoval len púhy predpoklad navrhovateľa, že mohlo ísť o tie isté osoby.

Z výpovede navrhovateľa napokon nie je ani zrejme, z akého dôvodu ho mali neznámi ľudia po vražde otca hľadať, dokonca z jeho výpovede nevyplýva, že sa mu mali vyhrážať. Ako totiž z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 16.9.2010 vyplýva, navrhovateľ uviedol, že neznámi ľudia ani jeho i strýkovi nepovedali, z akého dôvodu ho hľadajú.

Podľa odvolacieho súdu tak odporca ani nemohol medzi vraždou otca navrhovateľa a tým, že ho hľadali jemu neznáme osoby, identifikovať politickú motiváciu takéhoto konania neznámych osôb a už vôbec nie politickú motiváciu údajných vyhrážok. Pretože o vyhrážkach sa navrhovateľ

v priebehu celého azylového konania vôbec nezmenil, tie uvádza až v odvolaní proti rozsudku prvého stupňa.

Na základe uvedeného považoval odvolací súd námietku navrhovateľa, že v jeho dôvodoch žiadosti o azyl mal odporca identifikovať politické dôvody, za nedôvodnú.

Podstatné aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo, že navrhovateľ po presťahovaní sa do inej časti Kábulu (v mestskej časti Khauk) už nemal žiadne problémy, a to až do svojho odchodu z krajiny pôvodu.

Pokiaľ teda na základe uvedeného správny orgán vyhodnotil problémy navrhovateľa s neznámymi osobami ako problémy súkromného charakteru, vyhodnotil danú situáciu správne a ani podľa odvolacieho súdu nemôžu byť naznačené problémy navrhovateľa so súkromnými osobami dôvodom pre udelenie azylu.

Najvyšší súd SR zastáva názor, že zmyslom práva azylu je poskytnúť žiadateľovi ochranu, nejde však o ochranu pred akýmkoľvek javom v krajine pôvodu. Nárok na udelenie azylu vzniká len z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na doterajšiu rozhodovaciu činnosť, z ktorej vyplýva že konanie súkromných osôb, resp. vyhrážanie zo strany súkromných osôb, nie je možné samo o sebe považovať za prenasledovanie v zmysle zákona o azyle (rozsudok NS SR sp. zn. 1Sža 17/2008 zo dňa 19.8.2008, rozsudok NS SR sp. zn. 1Sža 5/2009 zo dňa 24.3.2009).

Najvyšší súd sa stotožnil s názorom odporcu ako aj krajského súdu, že navrhovateľ nespĺnil ani podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany. Jej udelenie prichádza do úvahy pre niektorý z dôvodov taxatívne stanovený v zákone o azyle. Navrhovateľ neuviedol žiadne skutočnosti,

na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že mu v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozí reálne nebezpečenstvo vážnej ujmy v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Na tomto mieste bolo možné uzavrieť, že odporca na základe obsahu navrhovateľovej žiadosti o azyl a výpovede v priebehu pohovoru riadne uzavrel, že navrhovateľom uvedené dôvody jeho žiadosti o azyl, pre ktoré opustil krajinu pôvodu, nie je možné považovať za dôvody zakladajúce nárok na udelenie azylu alebo doplnkovej ochrany a preto odporca v súlade so zákonom rozhodol o neudelení azylu navrhovateľovi ako aj o neposkytnutí doplnkovej ochrany a krajský súd správne napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. augusta 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová